

DE DUURZAME PRAATJES

Nieuwsbrief vol CO₂-ontwikkelingen

Ons energiebeleid

Van de eerste helft van het jaar 2019 is de CO₂-footprint ook in kaart gebracht, gebruik makend van ons reductiesysteem conform de CO₂-Prestatieladder 3.0. In dit systeem komen de vier elementen inzicht, reductie, communicatie en deelname aan initiatieven naar voren.

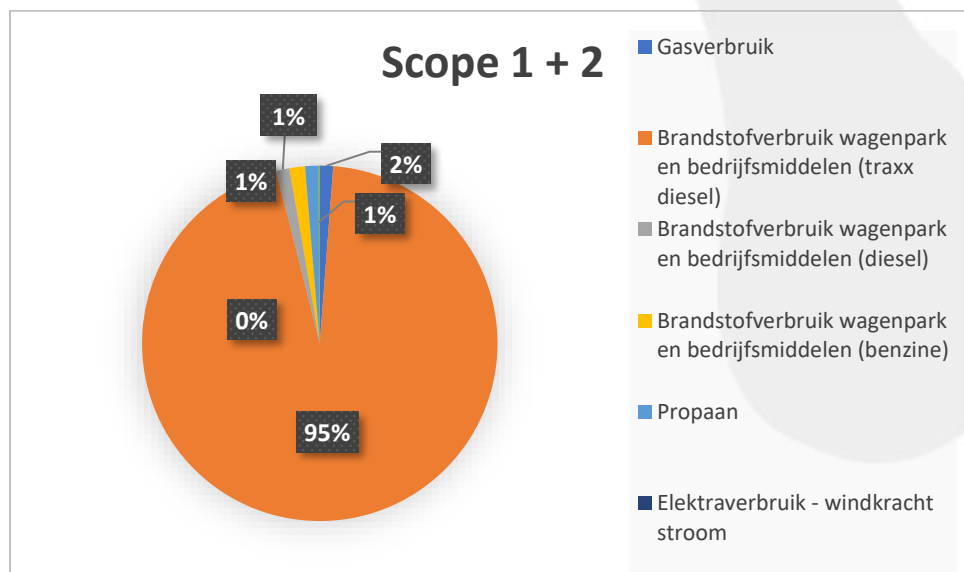
Energieverbruik 2019

Om inzicht te krijgen in de verschillende emissies wordt ieder half jaar de CO₂ footprint berekend. Dit inzicht in CO₂-uitstoot maakt het mogelijk om effectieve doelstellingen op te stellen. In de eerste helft van het jaar 2019 is er 256,5 ton CO₂ uitgestoten, waarvan alles in scope 1.

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	1.311,37	m ³	1.890	2,5
Brandstofverbruik (Traxx diesel)	75.436,00	liters	3.230	243,7
Brandstofverbruik diesel	890,84	liters	3.230	2,9
Brandstofverbruik benzine	1.244,98	liters	2.740	3,4
Propaan	2.377,50	liters	1.725	4,1
			Totaal scope 1	256,5

Scope 1	omvang	eenheid	emissiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik – Hollandse Wind	12.300,46	kWh	0	0
			Totaal scope 2	0,0

Totaal scope 1 en 2 **256,5**

DE DUURZAME PRAATJES

Nieuwsbrief vol CO2-ontwikkelingen

Scope 1 en 2 doelstellingen

Hendrikse wil 33% minder CO2 uitstoten in 2019/2020 ten opzichte van 2016

Na onze certificering in augustus 2017 voor niveau 3 op de CO2 prestatieladder houden we de cijfers goed in beeld. Nu de footprint van de eerste helft van 2019 ook bekend is, blijven we evengoed druk zoekende hoe we nieuwe maatregelen kunnen nemen om de uitstoot nog meer naar beneden te krijgen. We geven dit weer door via de in- en externe communicatieberichten. Het jaar 2016 geldt als ons referentiejaar. Daar we zo'n grote reductie hadden gehaald hadden we onze doelstelling voor de 2^e keer bijgesteld. We hadden eerder de doelstelling bijgesteld van 7% naar 20% na het eerste jaar (eind 2017) en later (na 2018) van 20% naar 45% minder CO2 uitstoot in 2019 t.o.v. 2016 omdat we dachten na 2018 al op 39% te zitten. Echter dit blijkt niet te kloppen omdat niet met de correcte formules was doorgerekend. Daadwerkelijk was de procentuele daling 31%. Dit betekent dat we nog 2% moeten dalen naar 33% voor het komende jaar!

CO2-Maatregelen

Daar we al vrij veel maatregelen hebben toegepast welke voor ons van toepassing zijn wordt het zoeken naar maatregelen steeds lastiger. Om toch onze doelstelling te realiseren blijven/zijn de onderstaande maatregelen opgesteld:

- Bij aankoop nieuwe bedrijfsauto's kiezen voor auto's met een euro 5 norm
- Bij aanschaf van nieuw materieel/materiaal wordt het verbruik en uitstoot meegenomen in de besluitvorming. Eind 2019 komt de nieuwe laadschop welke i.p.v. 13 liter per uur maar 8 liter per uur verbruikt.
- Slim blijven plannen van (retour)transporten
- Afwachten tot opvang energie afkomstig van zonnepanelen beter mogelijk is
- Vervangen keten, duurzame keet aanschaffen.
- We blijven waar mogelijk inventariseren de TL verlichting door LED verlichting te vervangen.
- Zodra kantoomaterieel vervangen moet worden, deze ook energiezuinig.
- Processen automatiseren, waardoor minder papierverbruik.
- Als alternatief voor brandstof in de toekomst op waterstof rijden zodra de markt het toelaat
- Toeleveranciers uitlichten, duurzame materialen

DE DUURZAME PRAATJES

Nieuwsbrief vol CO2-ontwikkelingen

De volgende maatregelen zijn reeds uitgevoerd in de afgelopen jaren:

Maatregelen

Pand

- * Aanschaf Klic app alsmede iPads hiervoor, vermindering van papier, minder bomenkap
- * Per 1 januari 2019 zijn we voor onze stroomvoorziening volledig overgestapt op Hollandse Wind (100% groen), ook de keet aan de Sperwerlaan te Bilthoven
- * Het kantoor van Hans is in februari/maart 2019 voorzien van LED verlichting.
- * Sluipverbruik voorkomen door uitzetten computers, printers, materieel enz. wanneer het niet wordt gebruikt.
- * Jaarlijkse onderhoudscontrole CV ketel
- * Verlichting werf Soest vervangen naar led verlichting (okt 2019)
- * Hergebruik oude ordnermappen uit archief

Wagenpark

- * We tanken ons autopark met Traxx Diesel Zero sinds maart 2017
- * Slim blijven plannen van (retour)transporten
- * Bij aanschaf van nieuw materieel wordt het verbruik en uitstoot meegenomen in de besluitvorming
- * Aanschaf nieuwe graafmachines met een euro 5 of 6 norm
- * Bij aankoop nieuwe bedrijfsauto's kiezen voor auto's met een euro 5 norm
- * Deelname nieuwe rijden door vrachtwagenchauffeurs
- * Halfjaarlijkse controle bandenspanning wagenpark
- * Toolbox zuinig rijden iedereen
- * Via overleg en toolboxes houden we onze medewerkers bewust van het belang van rijstijl en het nieuwe rijden (vrachtwagenchauffeurs). Dit voor het belang van zichzelf waar onder het verminderen stress op de weg en daarnaast ook voor het bedrijf, vermindering van uitstoot.
- * Per april 2019 hebben we de tool van ULU ingezet om mede daadwerkelijk te komen tot inzicht in rijstijl. Deze tool maakt, door scores te geven aan ritten, inzichtelijk hoe er gereden wordt. Denk hierbij aan acceleratie, afremmen (uit laten rollen versus boven op de rem gaan staan) snelheid enz.

DE DUURZAME PRAATJES

Nieuwsbrief vol CO2-ontwikkelingen

Algemeen

- * Deelname aan stichting Nederland CO2 Neutraal. Binnen werkgroepen wordt hier gewerkt aan het bedenken en ontwikkelen van nieuwe initiatieven.
- * Gescheiden/ verminderen afval
- * Aanschaf nieuwe brandstof zuinige Giant minishovel
- * Aanschaf zuinige energie zuinige wasmachine

Voortgang

In de eerste helft van het jaar 2019 is er 257 ton CO2 uitgestoten, alles in scope 1. Ten opzichte van de eerste helft van 2018 toont dit een uitstoot vermeerdering van 20 ton CO2 (257 -/- 236) en t.o.v. het startjaar 2016 eerste helft een vermeerdering van 16 ton CO2 (257 -/- 241). Deze uitslag was te verwachten en te verklaren doordat de omzet 1,2 ton(!) hoger ligt dan het startjaar 2016. Door het gebruik van Traxx diesel, Hollandse wind (stroom), het slim plannen van de ritten, toolboxen en meer is de verhoging onderdrukt. Om een beter inzicht te krijgen, nemen we naast de omzet ook de gewerkte uren mee als meetpunt.

Daar wij na het jaar 2017 ver boven de 7% reductiedoelstelling van de start uit kwamen -nl. 17%- waren wij genoodzaakt de verwachting bij te stellen. We hadden het percentage van 7% her bepaald naar 20%. Dit betekende dat we de reeds behaalde 17% van eind 2017 nog met 3% moesten opschroeven tot eind 2019/2020. Toen nog voorzichtig omdat we het grootste verschil reeds met Traxx diesel zero en Hollandse wind (stroom) hadden gemaakt (het reduceren wordt nu dan ook een steeds lastiger verhaal).

Na inzicht in de uitstoot van jaar 2018 van 39% reductie was weer een nieuwe doelstelling opgesteld van 45% tot eind 2019/2020.

Echter deze moet herzien worden want de reductie eind 2018 blijkt daadwerkelijk 31%! De verwachting is dat we weer 30% zullen uitkomen voor eind 2019 maar om ambitieus te blijven wijzigen we de doelstelling naar een voorzichtige 33% voor 2019/2020. De voortgang en verwachting van de CO2-reductie is weergegeven in bijgaand overzicht;

DE DUURZAME PRAATJES

Nieuwsbrief vol CO₂-ontwikkelingen

Scope 1	2016_1	2016	2017_1	2017	2018_1	2018	2019_1	2019
Gasverbruik	2,29	4,57	2,07	4,14	3,26	4,93	2,48	
Brandstofverbruik wagenpark en bedrijfsmiddelen (Traxx diesel)					224,06	438,39	243,66	
Brandstofverbruik wagenpark en bedrijfsmiddelen (diesel)	225,76	451,52	206,70	413,39	3,02	5,44	2,88	
Brandstofverbruik wagenpark en bedrijfsmiddelen (benzine)	5,12	10,23	4,01	8,02	2,76	6,34	3,41	
Propaangas	1,71	3,43	1,68	3,36	3,35	5,36	4,10	
Scope 2								
Electraverbruik (grijze stroom)	5,77	11,54	6,42	12,83	-	-	-	-
Electraverbruik (windkracht stroom)							-	-
TOTAAL:	240,65	481,29	220,87	441,75	236,45	460,47	256,53	

Relatieve CO₂ uitstoot in %:	100%	100%	96%	93%	70%	69%	70%	
Verwachte CO ₂ uitstoot in %:	100%	100%	89%	89%	78%	78%	66%	67%
Ons verwachte reductie in % t.o.v. 2019/2020 was:	0%	0%	7%	7%	20%	20%	45%	33%
Bijgesteld na bekendmaking cijfers:					Na 2017 (maart '18)		Na 2018 (maart '19)	Na H1 2019 (okt. '19)

Individuele bijdrage

Wij vragen aan onze medewerkers ook een individuele bijdrage te leveren aan de reductie van de CO₂-uitstoot. Enkele mogelijkheden om bij te dragen:

- ✓ Het uitvoeren van wekelijks onderhoud aan ons materieel, waardoor het materieel minder brandstof verbruikt dan bij onregelmatig onderhoud.
- ✓ Zuinig rijden een essentieel punt om brandstof te besparen. Door tijdig te schakelen en te anticiperen op het verkeer daalt het verbruik van brandstof.
- ✓ Bandenspanning kan tevens een belangrijk onderdeel zijn om brandstof te besparen. Controleer daarom maandelijks of de bandenspanningen nog kloppend zijn.
- ✓ Het is belangrijk om in de gaten te houden wanneer de verlichting en apparaten uitgeschakeld kunnen worden. Dit kan een hoop energie besparen als hier goed op gelet blijft worden.

Wij vragen van iedere medewerker mee te denken om onze CO₂-uitstoot nog verder te verlagen. Zo zetten we ons samen in om onze nieuwe CO₂-reductiedoelstelling te behalen.